

Recorregut per algunes de les propostes d'interès que ofereix el festival de videoart Loop fins al 10 de juny

Primavera videogràfica

TERESA SESÉ
Barcelona

La inhibició del primer món davant la guerra de Síria; l'exploitació de menors i el creixent negoci del turisme sexual a Medellín; el Teheran que no va poder ser o la mateixa idea del poder a través de la mirada d'un grup d'adolescents d'una *banlieue* parisenca... Des d'avui i fins al 10 de juny el festival Loop converteix Barcelona en una autèntica marató de videoart (400 obres i 58 exposicions) que s'expandeix per múltiples escenaris de la ciutat. Es tracta d'una oportunitat excel·lent d'acostar-se al treball del cada vegada més creixent nombre d'artistes que utilitzen la imatge en moviment (el documental, el curt de ficció o el cinema experimental) per parlar de qüestions que ens concerneixen i ens apelen directament. És l'avantsala de la fira que tindrà lloc del 2 al 4 de juny, a l'Hotel Catalonia Ramblas, i l'oferta del festival és aclaparadora. A continuació, algunes cites d'interès.

Els one-hit wonder. La línia de sortida està situada a Arts Santa Mònica, i la inauguració tindrà lloc aquesta mateixa tarda (19.30) amb l'estrena del premiat *Wonders*, un video amb què Carles Congost s'endinsa al món dels *one-hit wonder*, músics que arriben al capdamunt de tot de manera fugaç gràcies a un únic tema i després cauen en l'oblit. El treball, en què participen antics integrants del grup de reggae Musical Youth, ha tingut la col·laboració d'Eloy Fernández Porta.

Vista de Teheran des de Los Angeles. Els grans noms del Loop'16 són Harun Farocki i Anthony McCall, amb dues exposicions monogràfiques a la Fundació Tàpies i la Fundació Gaspar, respectivament. Però, com en tot viatge, el millor equipatge que ha de portar tot *video lover* és un ànim explorador. Val la pena arriscar-se amb artistes que, per la seva joventut, encara no ens diuen res però que tenen obres que amb el poder de fascinació dels grans. És el cas, per exemple, de *Tehran-Geles*, video de l'artista iranià establert a

ARASH NASSIRI

Imatge del video *Tehran-Geles*, un projecte d'Arash Nassiri que es presenta a la Fundació Suñol

París Arash Nassiri que presenta la fundació que presideix el col·leccionista, escriptor i mecenes Han Nefkens al Nivell Zero de la Fundació Suñol. Es tracta d'un viatge futurista al Teheran que hauria pogut ser en què se superposen imatges hipnòtiques aèries de Los Angeles amb neons filmats a l'Iran i entrevistes amb immigrants que van viure a la moderna capital iraniana de principis dels setanta. També amb Nefkens es presenta a partir de demà al CCCB *The end of black mamba*, de Cyrus Kabiru (Nairobi, 1985), en què parla de l'evolució social del seu país, Kènia, a partir de la desaparició d'unes bicicletes molt populars, les Black Mamba, a favor de les motocicletes.

Leonardo pinta Grace Kelly. O quan el Renaixement italià i el cinema de Hollywood es fonen en un ignot espai-temps, poètic i enigmàtic, gràcies a Laurent Fiévet. Aquesta edició de Loop explora les estretes relacions entre video(art) i cinema, i un exemple pot ser contemplar la sala del MNAC dedicada a les pintures romàniques de Cardona. S'hi projecta *States of Grace*, una sèrie en què l'artista francès superposa imat-

ges dels protagonistes *La finestra indiscreta*, de Hitchcock (Grace Kelly i James Stewart) a representacions de *madonnas* extretes de pintures de Da Vinci.

Sabó d'Alep. De vegades rere el gest més senzill s'amaguen idees complexes que sacsegen per la seva bellesa i la contundència del seu *punch*. És el cas del projecte *Sabó d'Alep* que Jaume Pitarch estrena a la galeria Àngels Barcelona. Es tracta d'un pla seqüència de cinc hores i en la realització van participar 400 voluntaris que es renten les mans amb una pastilla de sabó d'Alep (metàfora de la indiferència d'Occident davant el patiment ocasionat per la guerra a Síria) que va desaparèixer imperceptiblement davant els nostres ulls, com la mateixa ciutat d'Alep, "cap a la seva pròpia extinció i la de la societat civil", diu Pitarch.

Les flors de Núria Güell. Altres propostes interessants en galeries són la nova exposició de Núria Güell a ADN (presenta, entre d'altres, *La feria de las flores*, un projecte realitzat a Medellín amb un grup de menors explotats pel turisme sexual que durant un temps van fer de guies al Museu d'Antioquia co-

mentant les obres de Fernando Botero en què sovint apareixen prostitutes.

El món al revés. I a Senda, el grup artístic AES+F mostra a través d'una instal·lació de video multicanal un món al revés, un carnaval que sembla sortit d'un quadre del Bosch en què els personatges intercanvien màscares i les dones dominen i torturen els homes. A prop d'allà, al Yurbban Trafalgar Hotel, la mateixa galeria presenta a Barcelona la històrica pel·lícula de Benet Rossell i Miralda *Boum! Boum! En avant la musique!* (1974), una crítica a la incongruència de la guerra en to lúdic i burlesc. I Benet Rossell també és el protagonista d'*A ningú*, en el Picasso, una recopilació de les seves últimes accions documentades per Adolf Alcañiz.

Al cementiri, que el cinema ha mort. El festival presenta nombroses activitats programades, entre les quals destaquen la conferència dramatitzada que aquest dissabte (12 h) impartirà Javier Peñafiel sobre la idea de la mort del cinema. Serà al museu de les carrosses del cementiri de Montjuïc. El mateix dissabte, a les 19 h, Malcolm le Griec recrearà dues de les seves pro-

jeccions i performances considerades clau del cinema expandit. I al llarg del festival i pràcticament per sorpresa es projectaran vídeos des de finestres de domicilis particulars cap a les façanes veïnes.

Guanyar-se la vida. També val la pena anar al Cercle del Liceu per veure un altre treball de Hans Op de Beeck; a la Fundació Miró, on Bernat Daviu i Joana Roda reflexionen sobre el que costa guanyar-se les garrofes; a la biblioteca de Catalunya, on Eugeni Bonet recupera les seves *Lectures de Cirlot*; al Pavelló Mies, on es mostraran els habitatges de famosos arquitectes (a partir de divendres); a l'Oleoteca La Chinata, per veure *El olivo*, de Claudio Zulian, artista que el dia 3, a l'Hotel Catalonia Ramblas, projectarà *Power no power*, film realitzat amb joves de la *banlieue* parisenca; al Reial Cercle Artístic, que acull *Without pause, dialogues*, un projecte que suma en cada escala (l'última va ser la Biennal de Venècia) comissariat per Imma Prieto, i, evidentment, a l'antiga colònia tèxtil de Can Trinxet, a l'Hospitalet, que s'obre per a l'art amb una exposició col·lectiva comissariada per Sabel Gavaldn (a partir del 3 de juny). ●

CRÍTICA DE MÚSICA CLÀSSICA

Enigmes

Royal Philharmonic
Orchestra

Intèrprets: Amanda Forsyth, violoncel; Pinchas Zukerman, violí i direcció
Lloc i data: L'Auditori (23/V/2016)

JORGE DE PERSIA

La visita d'aquesta orquestra britànica sempre és grata, i més encara amb obres d'Edward Elgar. No

hi ha res com sentir la seva música de mans i esperit d'aquests músics de la Royal Philharmonic, però fins i tot també d'altres orquestres menors d'Anglaterra.

Sempre m'he preguntat per què els sona com si fos única, vital i gairebé insubstituïble. Per què no és el mateix sentir-la interpretada per la corda de Viena o de Berlín?, per citar com a exemple alguns cims simfònics. I aquí sí que no incideixen gaire els directors, ja que és el caràcter de la corda el que interessa, el seu color singular, una particularitat sonora que es mani-

festa en aquesta música d'Elgar, un *enigma*.

Així doncs, sentint aquestes brillants versions de la *Serenata per a cordes en mi menor* i les fantàstiques *Variacions sobre un tema original op. 36, Enigma*, escrites totes dues a finals del XIX, i sense entrar ara en els significats - difícils de revelar - del diàleg que el compositor estableix amb cadascuna de les persones a qui dedica les seves catorze *Variacions*, hi ha una cosa que sobreuola aquesta música: la seva relació amb la malenconia.

I, en això, la Gran Bretanya té una llarga i pura tradició en les seves músiques des de John Dowland, i fins i tot en les obres instrumentals per a violes de Purcell.

Hi ha antics tractats que diuen

que aquella era la terra en què residia aquest sentiment o estat d'ànim que està tan relacionat amb l'expressió musical, tant per generar com per apartar la malenconia de la persona.

La *Serenata* i les *Variacions Enigma* mostren uns tons, fins i tot en els diàlegs meravellosos entre corda i fusta, amb textures subtils de clarinet, oboè i flauta, i molt manifestos en la transparència i la serenitat de la corda, esperit que arriba fins a Britten.

Elgar es va ocupar especialment de detalls de les sonoritats, fins i tot del timbal, que a la *Variació XIII* sol canviar els pals per mone- des. Un món sonor singular i sens dubte enigmàtic.

Va ser un programa gairebé sen-

se director, excepte alguns matisos en les dinàmiques d'Elgar de pianissimo subtil, amb indicacions de violinista. I Zukerman va tornar als seus orígens de gran virtuós en el *Concert per a violí i violoncel* de Brahms, a duo amb la seva muller.

L'orquestra els va acompanyar intentant no mirar els gestos amb l'arc del violinista-director, que de vegades eren molt confusos, ja que estava ficat a la difícil partitura. Un començament poc afortunat dels dos solistes, amb un color fosc del violoncel, tot i que en el transcurs de l'obra va tocar amb més facilitat, i un violí que no va resultar gaire clar en articulació i sonoritat. Es molt difícil fer els dos papers a l'hora, malgrat que sigui amb una orquestra tan familiar i eficaç. ●